

■ Berczeli István–Maly Nándor–Siebert Emil: Erdőtelek nagyközség Felső-Telek, Hanyi és Tenk pusztákkal együtt Heves vármegyében, 1885 (MNL OL S 78. 118. téka Erdőtelek 20.)

gukat a szakfolyóiratban, de úgy tűnik, hogy ilyen jellegű műveket is szívesen leközltek, ha témájuk valamelyest kötődött a kataszteri felmérésekhez.

Berczeli István

Az 1852. január 19-én a Csongrád megyei Szentesen született református vallású Berczeli István főgimnáziumi érettségivel, 1872-ben a Királyi József Műegyetem első évfolyamos hallgatójaként lépett állami szolgálatba.⁴ A németül jól, latinul közepesen, szlovákul kevésbé beszélő Berczeli kezdő fizetése 400 forint volt, amely 200 forintnyi munkaátalánnyal egészült

ki. Munkáját az 5. felmérési felügyelőségénél az Árva megyei Turdossinban másodosztályú mérnökségként kezdte meg. A katonai szolgálattól alkalmatlanság miatt felmentett Berczeli pályája szépen ívelt felfelé: 1879-ben a 6. számú felmérési felügyelőségénél Szegeden már segédmérnöként, 1884–1889-ben Egerben kataszteri mérnöként dolgozott.⁵ Az egzisztenciális biztonságot megteremtve 1880. szeptember 30-án feleségül vette Holub Paulát. Közös gyermekekről nincs adatunk, feleségét 1901. február 17-én vesztette el. Szakmai karrierje továbbra is töretlen volt: a Kataszteri Közlöny 1893-ban arról tudósít, hogy Berczeli átvette a III. helyszínelő felmérési felügyelőség

⁴ A neve helyenként Berczely Istvánként szerepel. A FamilySearch (www.familysearch.org) adatbázis szerint Berczeli Istvánt 1852. január 24-én keresztelték meg, Berczeli István és Kocsis Erzsébet harmadik gyermekeként. Hat testvére volt: Sándor (*1846), Mária (*1847), Zsuzsanna (*1855), Antal (*1860), Zsófia (*1862) és Eszter (*1868).

⁵ Magyarország tiszti cím- és névtára. Bp., 1879:121., 1884:157., 1886:192., 1887:192., 1888:237., 1889:238.

vezetését Pécsen, a lap júniusi számában pedig főmérnöki kinevezéséről olvashatunk.⁶ 1896-ban ugyancsak Pécsen a magyar királyi 11. felmérési felügyelőség felügyelője lett, fizetése pedig 1400 forintra és 500 forint munkaátalányra emelkedett. 1910. május végén vonult nyugállományba, 4600 forint nyugdíjjal. 1915. november 27-én halt meg.⁷ Munkássága jól dokumentált: a Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára térkép- és tervtára az általa végzett felmérésekből számos térképet és iratot őriz. Ezek alapján biztosan tudjuk, hogy 1885–1887 között a Heves vármegyei Erdőtelek és Füzesabony, 1889-ben a Baranya vármegyei Mezőkövesd, 1892-ben a Baranya vármegyei Csertő, Szulimán és a régen Somogy vármegyéhez tartozott Mozsóg, Tótkeresztúr, valamint a ma Szigetvár részét alkotó Zsibót felmérését végezte. 1894-ből a Somogy vármegyei Zics kataszteri térképét készítette. Dolgozott a Csongrád megyei Szentésben és a Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyei Mezőkövesden is.⁸

Berczeli mindezekén kívül a *Kataszteri Közöny* társszerkesztője is volt, a lapban számos szakcikket publikált. Szakmai munkássága mellett szépirodalmi ambíciói is voltak. A *Kataszteri Közöny* 1893. évi márciusi számában közölte a *Száz év múlva. Kataszteri zsilverniáda* című sci-fi novelláját. A munka, amelyben a mérnöki tudás, a fantázia és az irodalmi olvasmányok érdekes elegyet alkotnak, első pillantásra csupán egy lelkes amatőr irodalmi szárnypróbálgatásának tűnik.⁹ Mégis több annál, hiszen Berczeli István olyat tett, amit korábban senki: megteremtette a magyarországi kataszteri felmérések szépirodalmát.

■ Berczeli István: *Száz év múlva. Kataszteri zsilverniáda* című novellája a *Kataszteri Közöny*ben

A 20. század vége egy 19. századi kataszteri mérnök szemével

A kerettörténet már-már banális egyszerű: a szerző, aki műve főszereplőjévé tette magát, egy delután szakmai problémákon töprengve elszunyókal a díványon, és álmban egyszerűen a 100 évvel későbbi jövőben, 1993-ban találja magát. Időutazónk kalauza késői kollégája, Jövőffy Zoltán telegkönyvi mérnök, aki eredetileg a *Kataszteri Közöny* jubileumi szá-

⁶ *Kataszteri Közöny* (= KK), 2. (1893) 5:14. KK, 2. (1893) 6:10.

⁷ Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára (= MNL OL), S 92 Országos Földmérési Intézet, No. 25/1. Régi szolgálati és minősítési táblázatok, A, B nevűek. 284–285.

⁸ Berczeli Istvántól az MNL OL térkép- és tervtárában a Kataszteri térképek (S 78) és a Kataszteri iratok (S 79) állagában az alábbi kataszteri felmérési anyagok lelhetők fel: Erdőtelek kataszteri térképe, 1885 (S 78. 118. téka Erdőtelek 1–37.); Füzesabony birtokrészteli jegyzőkönyv, kataszteri telekkönyv, talajhasználati kimutatás, 1886–1887 (S 79. No. 431/1. és 5.); Mezőkövesd, területszámítási jegyzőkönyv, 1889 (S 79. No. 1787/1.); Csertő változások jegyzéke, nyilvántartási kézikönyve (vázrajz), határleírás, 1892 (S 79. No. 642/4., 9., 10.); Mosgó nyilvántartási kézikönyve (vázrajz), 1892 (S 79. No. 675/10.); Tótkeresztúr nyilvántartási kézikönyve (vázrajz), 1892 (S 79. No. 710/12.); Zsibót birtokváltozások jegyzék, nyilvántartási kézikönyv (vázrajz), határleírás, 1892 (S 79. No. 723/2., 10–11.); Zics kataszteri térkép, 1894 (S 78. 188. téka Zics No. 18–31.); Szökéd kataszteri telekkönyv, számolati jegyzőkönyv (S 79. No. 171/1.) Szentés kataszteri telekkönyv, számolati jegyzőkönyv (S 79. No. 309/1–2.).

⁹ A teljes novella olvasható itt: BERCELI ISTVÁN: *Száz év múlva. Kataszteri zsilverniáda*. KK, 2. (1893) 3:2–9. online elérhető: adplus.arcanum.hu

mába vár cikket: a múltból itt ragadt mérnök jegyzeteit látva pedig ugyancsak örvend azok korhű stílusán. Amikor a főhős számára világossá válik, hogy száz év kiesett az emlékezetéből, Jövőffy segítségével érdeklődéssel fordul az őt körülvevő világ felé.

1993-ban a miniszterelnök a semleges nevű Szabó János, a gyémánt előállítására pedig oly olcsóvá vált, hogy bárki vásárolhat magának fillérékért, míg a 19. században egy tisztviselő örült, „*ha hús is jutott a főzelékre*”, állapítja meg az álmélkodó főhős. Amerre járnak, sugárutak, terek, szökőkutak és ligetek tűnnek fel. Az állomásépület csupa üvegből áll, az emberek pedig a föld alatt utaznak, mégpedig oly gyorsan, hogy egy óra alatt 250 km-t is megtesznek. A villamos energia kimeríthetetlen forrás, ezért kőszén helyett már csak azt használják: egyes földbirtokosok éves adójukat az állami gyűjtőkbe küldött elektromos árammal fizetik meg. A föld alatti utazás technikai hátteréről igazi műszaki alapossgal íródott részletgazdag beszámolót kapunk. Jövőffy utazás közben elmeséli, hogy Magyarországnak már több mint 55 millió lakosa van, így a földműveléstől egy talpalatnyi helyet sem szabad elvenni: ezért is alakították ki a földalatti úthálózatokat. Miután főhősünk megismerkedik, és együtt teázik Jövőffy jómódú családjával, házigazdája szállást nem, de saját könyvét, „*A kataszter történetét*” felkínálja kollégájának esti olvasmányul. A tisztviselőhotelben megszállva, az új élmények miatt álmatlanul forgolódo mérnök olvasgatni kezdi a könyvet. Míg az első két fejezet nem sok újdonsággal szolgál a számára, az 1880-as évek eseményeit taglaló rész felkelti az érdeklődését. A könyvben írtak szerint „*a telekkönyvek újjáalkotásáról szóló 1886. évi XXIX. tc. életbe léptével új korszak nyílt meg a kataszter történetében, melynek végeredménye fényesen igazolta ezen intézmény sokoldalú használhatóságát.*¹⁰ [...] *Igaz ugyan, hogy ez időben a nyilvántartó mérnökök még hivatásuknak ifjú korát élték, de biztos alapokon célszerűen indultak neki [...], hogy a mérnöki felvétel óta és ezt követően, az*

akkor még szintén nem műszaki közegek által keresztülvitt osztályba sorozás alkalmával és azután történt változásokat, melyek elegendő mérnöki személyzet hiányában ideiglenesen és csak az adómunkálatokban lettek keresztül vezetve: mérnökileg felmérjék, térképezzék és kiszámítsák, s az ideiglenes adatokat az így nyert végérvényesekkel helyettesítsék. [...] kezdetben tényleg nehézségek fordultak elő a telekkönyvek átalakítása körül [ezért ...] a betétszerkesztést csak mérnöki nyilvántartáson keresztül ment községekben kezdték meg, másrésztől a kataszteri mérnököket utasították a telekkönyvnél felmerült bonyodalmak soron kívüli elintézésére, végül a két – pénzügyi és igazságügyi – illetékes hatóságok szorosabb és közvetlenebb érintkezésre lőnek utasítva.” Bár a kataszter iránti panaszok megszűntek, a telekkönyvek ügye továbbra is lassan haladt előre, az állam viszont nagy összegeket adott ki utazásokra és napi díjakra. Mindezek miatt elvben kimondták: a „*jövőben mindazon megfelelő előképzettséggel bíró egyének, kik akár a telekkönyv vezetői, akár a kataszter becslési osztályánál kívánnak alkalmazást nyerni, előzőleg a kataszteri felmérésnél 3 évi próbaidő alatt, némi műszaki ismereteket tartoznak elsajátítani úgy elméleti, mint gyakorlati téren. Így álltak a dolgok, midőn a múlt század utolsó évtizedében törvénné lett a közigazgatás államosítása is, melynek intézkedése folytán a telekkönyv- és földadóügy a földművelési minisztérium hatásköre alatt egyesítettett, az ingatlanok kényszertelekkönyvezése hivatalos úton mérsékelt díjak mellett szintén kimondatván: az adó- és hiteltelekkönyvek közötti eltérés véglegesen megszűnt.*” Miután a törvények végrehajtásához egyre több állami tisztviselőre volt szükség, felállították a tisztviselői egyetemet, ahol az egységes elveken nyugvó tanítás mellett az egyes hivatalnoki szakok között uralkodó visszasságok megszűntek. Mindezen reformok kigondolásában és végrehajtásában a magyar állam összes európai társát megelőzte: ám mielőtt az utópisztikus jövőkép kiteljesedhetne, a főszereplőt váratlanul felébreszti a felesége.

¹⁰ 1886. évi XXIX. törvény cikk a telekkönyvi betétek szerkesztéséről.

Az olvasmányos stílusban íródott novella fontos üzenetet hordoz: olvasóközönsége figyelmét felhívta az egységes felsőfokú tisztviselői oktatás fontosságára, valamint az adó- és hitellekkönyvek közötti eltérés mielőbbi felszámolására.

Secans: Adomák

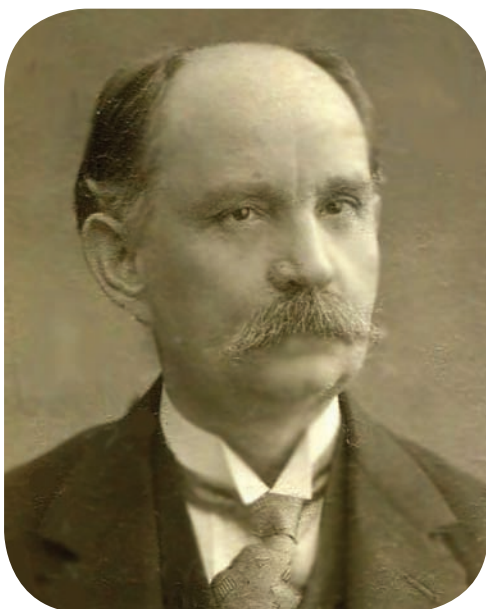
A Secans álnév mögött rejtőző Gánóczy Sándor a *Kataszteri Közlöny* 1901. évi márciusi számában az alábbi előfizetési felhívással fordult a lap olvasóközönségéhez a kataszteri felmérések adomáit egy csokorba szedő, készülőfélben lévő kötetével kapcsolatban:

„Az állami tisztviselők egyetlen karának sincs olyan bohémszerű élete, mint a kataszteri mérnöknek.

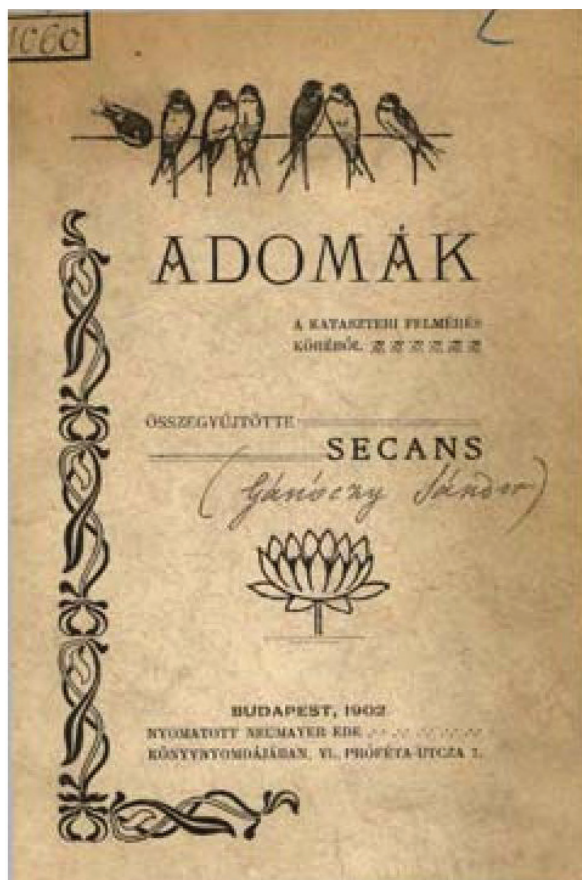
Ma még a magyar alföld gazdájának szívesen látott vendége, holnap már úgy lehet, a bihari, szatmári hegységek néptelen erdőségeit bújja.

Egyszer-egyszer palotában nyugszik le, úri dolga van, kárpótlásául talán annak, hogy hónapokon keresztül szellős sátor alatt kellett hálnia és avas szalonnán rágódnia. Majd hintó röpíti, majd pedig csikorgós alkalmatosság szállítja tovább.

Hivatása folytán mindenkivel érintkezik: úrral, paraszttal egyaránt és alkalma nyílik megismerkednie azok felfogásával. Az életnek ezen

■ Gánóczy Sándor (1861–1938)

■ Secans: Adomák. Alakok, apróbb történetek, tréfák, furcsaságok a kataszteri felmérések köréből.

változatosságában, az ellentéteknek gyors egymásutánjában fölmerülő komikum nem maradt elrejtve éles szeme előtt, mely egyaránt észreveszi mér földnyi távolban a jelt és a térképen húzott hajszálnál finomabb vonalat. Rendhez szoktatott természete jobban észreveszi a furcsaságokat tárgyban, személyekben, mint bárki más.

Innen van az, hogy ha az ősz már utolsó levelét elhullajtotta és a nyáron keresztül egymást nem látott kollégák csapatja a téli állomáson egy pohár bornál összegyűl, adoma-adomát vált föl, élc-élcet kerget, mint megannyi kedves és visszamaradt emlékeit a közelmúltnak.

Az általam kiadni szándékolt gyűjtemény ilyen adomák, furcsaságok, megjegyzések, élcek összessége, és mert mind megtörtént, azért eredeti is, jóízű is, és kiválóan jellemző a mi életünkre, működésünkre.

A mintegy 120 adomából álló gyűjtemény, ha annak kiadási költségeit tisztelt kollégáim szíves aláírásukkal biztosítani fogják, decemberben je-

lenne meg és ára, néhány kitűnő és ugyancsak katasztrálista kéz által rajzolt cinkografikus illusztrációval, portómentesen 2 korona lenne.”¹¹

A vásárlási kedv fokozásáért mindenkinek, aki a kataszteri felügyelőségénél tíz példányt rendelt, tiszteletpéldányt ígértek. A vásárlóknak emellett részletfizetési lehetőséget is biztosítottak, a készülő könyvből pedig ízelítőként három apróbb részletet is közöltek. Az 1901 decemberében elkészült munkát végül 1902-ben adták ki.¹² A *Kataszteri Közlöny* hasábjain az ezt követő három évben gyakran feltűnt az *Adomák* hirdetése.

A kötetet végül – vélhetően annak személyes tartalma miatt – álnéven megjelentető Gánóczy a *Közlöny* előfizetési felhívásában tulajdonképpen leleplezte magát, amikor név szerint is megemlégték, mint a felügyelőségek mellett az egyik lehetséges személyt, akihez a kiadványt támogató aláírásokat az érdeklődők eljuttathatják.

Gánóczyt az *Adomák* írásakor az a kötet előszavában is megfogalmazott szándék vezette, „hogy kár lenne ezen apróságokat a feledés és enyészetnek nyomtalanul átengedni; és pedig nemcsak azért, mert eredetiek, hanem különösen mert a mi bohémszerű életünknek, alakjainknak annyi érdekes, változatos képét a legnagyobb hűséggel adják vissza”. A rövid elbeszélésekből álló gyűjteményben elsősorban tréfás történetek kaptak helyet. Ezekben a komikum forrását gyakran a közös lerészegedések során elhangzott frappáns mondatok vagy fonák helyzetek jelentik. Ugyancsak kedvelt célpont az egyes vidéki falucskák bárdolatlan lakóinak suta megjegyzései vagy tanulatlanságukból fakadó viselkedése. Kimeríthetetlen célpontjai az élcelődésnek az idegen nyelvű kollégák, akik a magyart rosszul beszélnek és értik, így teremtve számos komikus szituációt. A kötet lapjain megelevenednek Gánóczy korának szigorú főmérnökei és felügyelői, szoknyabolond és/vagy rossz házasságban sínylő kollégái, gyengén teljesítő segédek, és a gyakran kietlen vidékekre kivezényelt felmérések nehéz-

segei. A sokszor vaskos tréfákkal végződő epizódok mellett kedves történeteket is olvashatunk, mint például a kötet írásakor már elhunyt R... felügyelő esete, aki mindig jószívűen kölcsönzött rászoruló tisztviselőtársainak, egy ízben, készpénz híján még sorsjegyét is zálogba adta, hogy megszorult mérnök kollégáján segítsen.¹³

Az *Adomák*at szerzője nyilvánvalóan nem a nagyvilágnak, hanem saját kollégáinak szánta. A benne szereplőket gyakran nehéz beazonosítani: hősei nevét szinte sosem adja meg, csupán vezetéknevük kezdőbetűjét (olykor az utolsó betűvel kiegészítve), és a róla szóló, ám datálatlan anekdota idején betöltött rangját. Írásain azok szórakozhattak a legjobban, akik maguk is személyesen ismerték e történetek szereplőit, sőt talán nekik maguknak is voltak hasonló élményeik vele. Ugyanakkor a kötet kétségkívül megőrizte a felmérések hangulatát, anekdotái pedig közelebb hozzák a kataszteri felmérésben dolgozókat az olvasóhoz.

Alábbiakban két történetet adunk közzé a kötetből, amelyet teljes terjedelmében elolvashatnak a *Catastrum* weboldalán.

ELŐSZÓ.

Midőn e gyűjtemény közrebocsátását magamban elhatároztam, azon tudatban tettem, hogy kár lenne ezen apróságokat a feledés és enyészetnek nyomtalanul átengedni; és pedig nemcsak azért, mert eredetiek, hanem különösen mert a mi bohémszerű életünknek, alakjainknak annyi érdekes, változatos képét a legnagyobb hűséggel adják vissza.

Nem tudom, ugy ítéle-e a nagy közönség és első sorban kollégáim?! Azonban utnak eresztve apróságaimat, azt kívánom, hogy azoknak olvasása mindenkinek azon élvezetet szerezze meg, melyet nekem gyűjtésük nyújtott.

Budapesten, 1901. december hó 15-én.

SECANS.

■ Az *Adomák* szerzői előszava

¹¹ A Secans (szekáns) a hat szögfüggvény egyike, a $\sec(\alpha)$ az átfogó és a szög melletti befogó hányadosa, vagyis a $\cos(\alpha)$ reciproka. *KK*, 10. (1901) 3:195–196.

¹² SECANS: *Adomák. Alakok, apróbb történetek, tréfák, furcsaságok a kataszteri felmérések köréből*. Bp. 1902. (= SECANS, 1902.)

¹³ SECANS, 1902. 61–62. Talán Radinszky László a személy.

A tea¹⁴

Az Avasban dolgozott a kolléga. Majd minden nap más-más faluban hált, ami épp oly kellemes, mint mikor az ember egy helyen van ugyan, de a tetőn becsurog az eső. Mint előrelátó és praktikus ember, különféle enni és innivalóval minden hó l-én ellátta magát, hogy legalább a hónap első napjaiban tisztességesen élhessen. Egy este A-ba érkezett és a bíró mindjárt magánál szállásolta el. A bíró katonaviselt, tisztességtudó magyar ember és vacsora után megkérdezi a mérnök urat, hogy mit szokott reggelizni.

– Hagyja csak el, bíró uram, magam szoktam megfőzni magamnak!

– Micsoda? De már azt nem engedem tekintetes uram; hát oszt' mirevaló volna az asszony a háznál? Tud az olyan tejfölös kávé-t csinálni, hogy a tisztelendő úr szakácsnéja se különbet!

– Hát teát tud-e főzni?

– Teát? Herbateát?

– Nem herbateát, oroszteát!

– Tud az mindenfélét főzni-sütni, ügyes asszony, a kastélyban volt mosogató leány, minden úri tempót ellesett a!

– No akkor jól van, bíró uram. Itt van a tea, többet ne vegyen a bíróné asszonyom,

mint amennyit három ujja közzé csíphet, azután cukrot tegyen belé; 5 órakor reggel megyek, már a napszamosok itt legyének.

– Jól van tekintetes uram! Minden meglesz; nincs ott semmi hiba, ahol én vagyok. No Istennek ajánlom! Nyugodalmat jójucakát kívánok!

Másnap korán reggel behozza a bíró maga a teát egy – tálban.

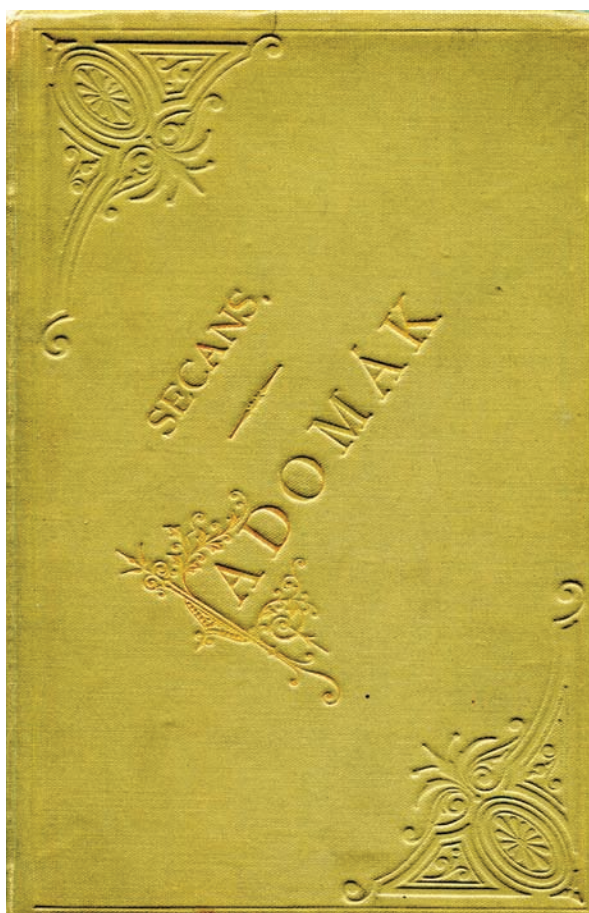
A kolléga ugyancsak mereszti szemeit, mert a barna lében még valami feketeség is úszkál.

– Hát ez mi? – kérdi riadtan.

– Hát a tea, tekintetes uram! Valami jó félóra hosszat főzte az anyjukom, de sehogysem akart jól megfőlni az a gezemice. Mikor aztán megkóstoltam, nagyon paraj íze volt, mondom: Te asszony, nincsen ennek a léfélének semmi íze; tegyél csak bele egy jókora darab kolbászt! Meg is tette, de most fain is ám!

Hogyan írták valaha a naplót¹⁵

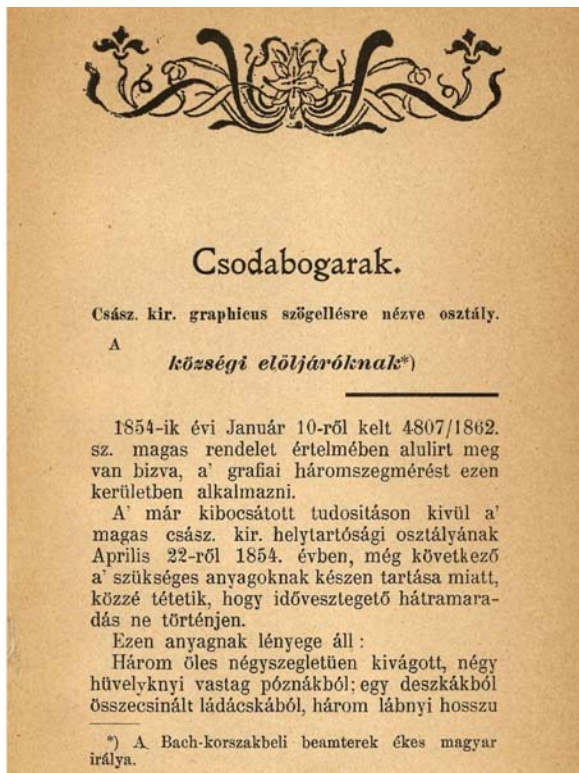
1883. 9-én Hétfő munkanap. Pont nyolckor de. – Nagyságos X. Y. kir. kat. Országos és Központi Igazgató úr hivatalos látogatása. – Mely alkalommal a Nagy Méltóságú királyi Pénzügyminisztérium által leküldött 18130/883. sz. a. Kegyelmes körrendeletét; nemkülönben a 29118/883. sz. a. s minden idevonatkozó előbbeni évekbeni meghagyott Magas rendeleteket, tüntető és beható, értelmes, világos magyarázásához fogott, ezeknek mint szellemi felfogását, mint kiviteli módját, ez alkalommal Magas Kormányintentióit a legnagyobb hévvel, példákban is előadni kegyeskedett. E Magas rendeleteknek kivitelét és több más Műszaki rendelkezéseit egybefoglalólag; a többi eljárásra pedig és az ügy kezelésére nézve a legnagyobb pontosságot, némi Műszaki érzéket, a szolgálat megbecsülését szigorúan meghagyni

■ Az Adomák díszes borítója (magántulajdon)

¹⁴ SECANS, 1902. 33–35.

¹⁵ SECANS, 1902. 50–52.

- A gyűjtemény első darabja, amely híven tükrözi a szolgálat kezdeti hivatalos nyelvét, és azt, hogy ezen a kataszteri mérnökök is tudtak mulatni

és kegyesen ajánlani méltóztatott. Du. ugyanúgy folytatólag és a hivatalos óra lefolyása után, a legszívélyesebben, mint ezt Magas állása és hivatala magával hozza, búcsúzni méltóztatott. Ezen alkalommal pedig meghagyni méltóztatott, hogy az alább említett irodából – a felmérési Műszaki és Anyagok tárában – mint alkalmas munkálkodási helyiségre átköltözöm, vagyis e helyiségeket aszerint berendeznem kellessék, mi már meg is történt, az általános tisztogatás és súrolások alkalmával. Egyébkint e véghez vitt szakavatott munkásságomat alkalmilag be fogom mutatni. A hivatalos látogatás folyama alatt kegyeskedett Ő Nagysága az általam berendezett Műszaki irodát, a felmérési műszaki Munkák és Anyagok tárat, annak helyiségeit ti. az általam berendezett kebelbeli igazgatói Térképtárat, mely nem foglalhat mást magában, mint amit a 18130. sz. a. Magas körrendelet 13. bekezdésében meghagyni méltóztatott és végtére az Ódonságok tárat, vagyis azon helyiséget, mely minden irományokat s anyagokat tartalmazza, melyek a volt felmérési vezetők által 1875-től felhatalmaztattak.

nak ajandekozta.

× **Adomák.** *Secans* kataszteri adomás könyvből bemutatjuk az alábbi történetkéket:

Egyszer kártyáztunk; én ugyan soha sem szoktam volt és ha igen, akkor mindig veszítettem. Akkor azonban kénytelen voltam játszani és a szerencse annyira kedvezett, hogy az öreg urtól elnyertem egy-két forintot. Vége lévén a játéknak, Pali bátyám, kinek minden jó tulajdonsága mellett a fizetés mindig keserves kenyere volt, fölkel és felém fordulva mondja:

— No, kedves öcsém! tartozom magának két forinttal, rójja föl a füle mögé, a felét megadom, ha meghalok, a másik felét, ha feltámadok.

*

Abban az időben, midőn még aligazgatók és igazgatók végeztek a fölülvizsgálatokat, történt, hogy az egyik aligazgató, ki különben igen jó humoru főnök volt, egy harmadosztályú segédet irgalmatlanul lekapott a husz körméről. A nagy mosásnak vége lévén, a szegény delikvens szalutál (egyenruha volt rajta) és elhagyja a szobát. Alig hogy beteszi az ajtót, fölugrik az aligazgató és utána kiállt:

— *Téged is!*

A jelenlevő fölügyelő nem értvén viselkedését, megkérdezi az aligazgató urat, hogy miért tette ezt.

— Hát azt hiszi, fölügyelő ur, hogy nem tudom, miszerint az a segéd, mihelyt az ajtón kint volt, legalább is azt kívánta, hogy a hóhér kössön föl, vagy az ördög vigyen el? Nos, hát én is hasonlót kívánok neki!

- Az Adomák kis történeteiből többször szemezgetett a Budapesti Hírlap is (1902. november 9.)

*

Alólírott napi fáradalmai után nyugvóhelyül egy rosszul fedett csűr szolgál, nyoszolyája rozzant paraszt szán, e természetbeni kiszolgált lakás szomszédságában pedig csöndesen ordítják altató dalaikat az éhes barmok.

1858.,

Magorsky

Hogyan írnak ma naplót

Napló: Segéd cövekelt. Mérnök a karókat összekötötte és kihúzta.

Tisztelettel betérjesztem M— Nádas közsegi határ területén három szögelt pontok észlelési eredményeket, ugy szinte 2 kis vázlat; a Lajstroma M. Nádas községben othattam, pedig hivatalos helyszin rajzokat nem birom beküldeni, mivel nincs arravaló nyomdálványok nálom elhoztam, tehát allázatosan kérek, a helyszinraizi leírások a hivatalban megkésztjén.